MAATALOUS

Yaran miehet ovat hyvin osanneet hoitaa lobbauksen.” **VILJELIJÄ EERIKKI VILJANEN**

Lannanlevitys kielletään isolla osalla pelloista

Monella tilalla nitraattiasetus saattaa estää lannanlevityksen kokonaan. Erityisen hankala tilanne on luomutiloille.

Loppuvuonna hyväksytty nitraattiasetus kieltää lannanlevityksen suurella osalla pelloista. Lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden levittäminen kielletään asetuksessa niillä peltolohkon osilla, joissa kaltevuus on yli 15 prosenttia.

”Valtaosa Uudenmaan pelloista jäisi tämän vuoksi lannanlevityksen ulkopuolelle”, MTK-Uusimaan puheenjohtaja **Kalle-Pekka Toivonen** sanoo.

Käytännössä 15 prosentin kaltevuus tarkoittaa 1,5 metrin korkeuseroa 10 metrin matkalla eli 8,5 asteen kaltevuutta.

”On tiloja, joilla lantaa pystyisi levittämään enää viidennekselle peltoalasta. Jos on kovin mäkinen kylä, ei lantaa voi ottaa naapurikaan vastaan ja lannan voi joutua kuljettamaan hyvinkin pitkälle.”

Liiton johtokunnan jäsenen **Elmeri Niemisen** mukaan moni viljelijä ei välttämättä tule ajatelleeksi, miten vähäisestä kaltevuudesta 15 prosentissa eli 8,5 asteessa on kyse.

”Puhuminen kaltevasta pellosta ja 8,5 asteesta samassa lauseessa on harhaanjohtavaa. Pikemminkin kyse on tällöin viettävästä rinteestä.”

MTK-Uusimaa vaatii uutta tarkastelua

MTK-Uusimaan johtokunta keskusteli nitraattiasetuksen tuomista muutoksista kokouksessaan maanantaina.

Vaikka asetus onkin jo hyväksytty, siihen ollaan tällä viikolla tekemässä vielä muutoksia.

Johtokunta vaatii, että levitysrajoitusta tarkastellaan uudelleen ensi hallituskaudella, koska asetus sisältää useita epäkohtia ja asettaa viljelijät eriarvoiseen asemaan.

Liiton johtokunta pelkää, että uusi nitraattiasetus kieltää lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden levittämisen suurella osalla Uudenmaan pelloista.

”Yaran miehet osanneet hoitaa lobbauksen”

Erityisen paha tilanne olisi luomutilojen kannalta. Näin uskoo johtokunnan jäsen ja eteläisten liittojen luomuvaliokunnan puheenjohtaja **Tapani Koskela**.

”Koska asetus kieltää lannan lisäksi orgaaniset lannoitevalmisteet, edes lihaluujauhoa ei saisi enää käyttää. Luomutilojen kannalta se tarkoittaisi käytännössä sitä, että viljelijät pakotetaan näennäisviljelyyn.”

Koskelan mielestä tilanne on erityisen käsittämätön siksi, että samaan aikaan puhutaan ravinteiden kierrätyksen puolesta.

”Kauniit puheet ravinteiden kierrätyksestä voi unohtaa. Ei tätä voi pitää minkäänlaisena ympäristötekona.”

Johtokuntaan niin ikään kuuluva **Eerikki Viljanen** pitää omituisena sitä, että rajoitus ei koske kemiallisia lannoitteita.

”Yaran miehet ovat hyvin osanneet hoitaa lobbauksen.”

JUHANI REKU

MARKKU VUORIKARI

Janne Toivonen mittaa vatupassilla kaltevuutta nurmilohkolla. Koska kaltevuus on yli 15 prosenttia, nitraattiasetus kieltää lannanlevityksen mittauskohdassa.

”15 prosenttia kalteva on melkein tasamaata”

Nitraattiasetus syö vähintään viidenneksen, ehkä peräti neljänneksen lannanlevitysalasta, laskee viljelijä **Janne Toivonen** asetuksen vaikutuksia omalle tilalleen.

Hänellä on lypsykarjatila Pornaisissa itäisellä Uudellamaalla. Alueella pellot ovat hyvin mäkisiä, ja kaltevuusrajan ylittäviä kohtia on lähes joka lohkolla.

”Meidän mittakaavassa 15 prosentin kaltevuus tarkoittaa melkein tasamaata.”

Toivonen pitää rajoitusta täysin käsittämättömänä, eikä se sovi lainkaan yhteen uuden ympäristökorvauksen ehtojen kanssa.

”Ympäristökorvauksen takia lannanlevityksen vaatima pintaala kasvaa. Kaltevuuden aiheuttama rajoitus taas pienentää sitä. Vaatii hyvät välit naapureihin, että lannalle saadaan riittävästi levitysalaa. Jatkossa lantaa joudutaan kuljettamaan pitkiäkin matkoja, että ala riittää. Kuljetuskustannukset tulevat kasvamaan varmasti.”

Tänä vuonna viljelijöille tulee tukuittain uusia vaatimuksia niin muuttuneiden tukiehtojen kuin nitraattiasetuksenkin myötä. Toivonen kertoo kokevansa uusien vaatimusten edessä ensi kerran todellista voimattomuutta.

”Olen opiskellut ja toiminut maaseutuvirkamiehenä, ja tähän asti olen kyllä selvinnyt. Nyt tuntuu mahdottomalta. Miten tässä enää pystyy tuottamaan rehua ja maitoa ja selviämään lannan kanssa?”

JUHANI REKU

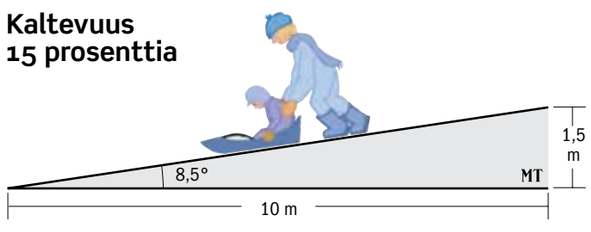

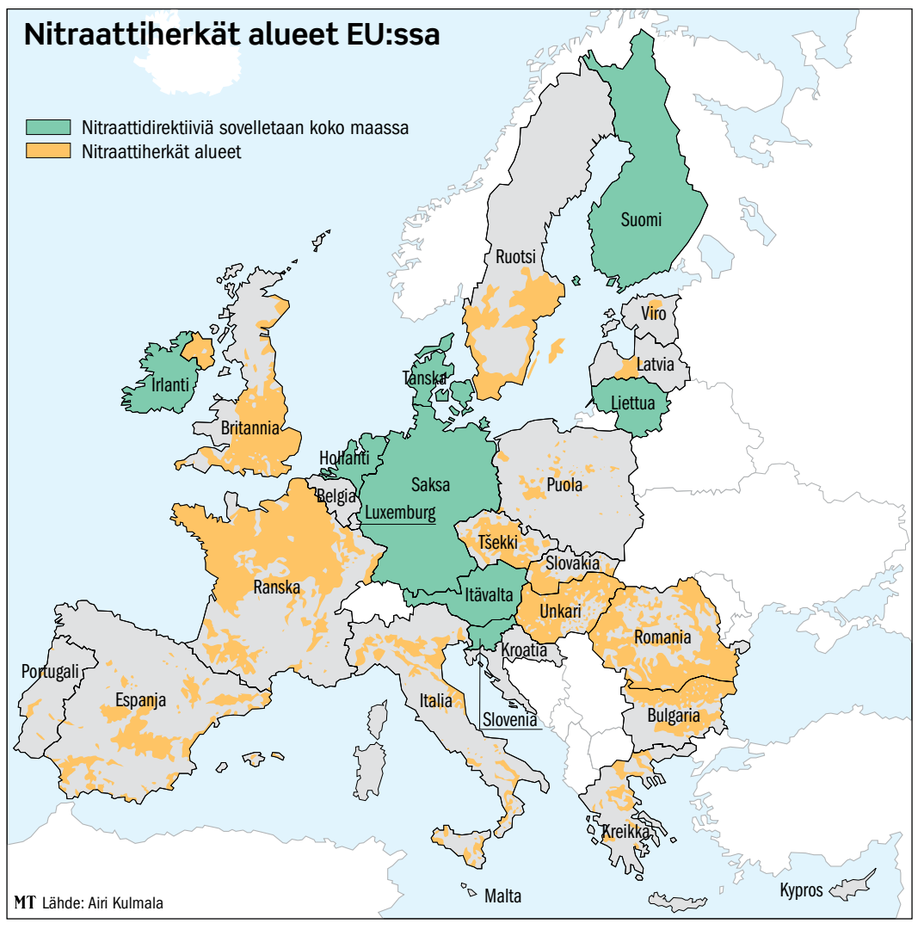

Britit voivat levittää lantaa jyrkemmille pelloille

Suomi vetää brittejä tiukempaa linjaa lannan levittämisessä viettäville pelloille, vaikka kummatkin soveltavat samaa EU:n nitraattidirektiiviä.

Englannissa jyrkäksi rinteeksi katsotaan yli 20 prosenttia viettävät pellon kohdat, kun Suomessa raja asetettiin 15 prosenttiin.

Lisäksi lannan ja orgaanisten lannoitteiden käyttökielto on Suomessa ehdoton jyrkillä pellonosilla, mutta britit katsovat myös huuhtoutumisriskiä. Lantaa voidaan levittää jyrkkäänkin kohtaan, jos merkittävää riskiä ravinteiden huuhtoutumisesta ei ole.

Suomen linja lyötiin lukkoon joulukuussa annetussa valtioneuvoston asetuksessa. Ympäristöministeriö notifioi asetuksesta komissiota helmikuussa, ja komission siunausta odotetaan loppukeväällä.

Valtioneuvoston asetuksen mukaan orgaanisten lannoitteiden levittäminen on kiellettyä pelloille ja pellon osille, kun pelto viettää vähintään 15 prosenttia. Mineraalilannoitetta voi edelleen käyttää.

Ylitarkastaja **Markus Tarasti** ympäristöministeriöstä toteaa, että valtioneuvoston asetukseen kirjattua 15 prosentin sääntöä ei olla muuttamassa. Asetukseen tehdään tällä viikolla pieniä tekstimuutoksia, mutta asiasisältöön ei kajota.

Koko asiaa ei Tarastin mielestä ehkä kannattaisi tuoda kovin isosti esille. Komissio voi kiinnostua siitä, että kielto koskee vain orgaanisia lannoitteita mutta ei mineraalilannoitteita.

Neuvotteleva virkamies **Sini Wallenius** maa- ja metsätalousministeriöstä on samoilla linjoilla. Komissio edellyttää, että jyrkistä rinteistä säädellään nitraattiasetuksessa. Vaatimus tulee EU:n nitraattidirektiivistä. Direktiivissä ei erotella orgaanisia ja mineraalilannoitteita.

Tuottajajärjestössä on elätelty toiveita asetuksen muuttamisesta peltojen kaltevuuden osalta. Tarastin mukaan ministeriöön on tullut asiasta yhteydenottoja.

Yli 15 prosentin rinteitä on noin prosentti peltoalasta, mutta alueelliset erot ovat isoja. Eniten rinnemaiden levityskielto vaikuttaa Varsinais-Suomessa ja tietyillä alueilla Itä-Suomessa, Tarasti arvioi.

VEIKKO NIITTYMAA

MARKKU VUORIKARI

Härkäpapu on yksi kotimainen vaihtoehto valkuaislähteeksi.

Tavoitteena tuplata valkuaisomavaraisuus

Suomelle on laadittu tiekartta, jolla linjataan toimia täydennysproteiinin omavaraisuuden nostamiseksi nykyisestä noin 15 prosentista 30 prosenttiin.

Tavoitteena on parantaa Suomen huoltovarmuutta ja turvata monimuotoinen viljelylajisto Suomen pelloilla.

Keinoina on alkutuotannon kehittäminen, kotimaisen valkuaisen rehukäytön tehostaminen sekä kotimaisen kasviproteiinin käytön lisääminen ihmisravinnossa.

Valkuaisomavaraisuus ja siihen liittyvä huoltovarmuus ovat nousseet esiin viime vuosina, koska täydennysproteiinin käyttö perustuu lähes täysin tuontisoijaan. Soijan viljely on keskittynyttä ja sen hintaan vaikuttaa satotasojen ja kysynnän lisäksi maailmanpolitiikka.

Tulevaisuudessa proteiiniomavaraisuuteen vaikuttavat erityisesti rehuproteiinin tuotantotavat, viljeltävät kasvit, viljelysmaan tuottavuus ja tuotantoketjun yhteistyö.

Pidemmällä aikavälillä proteiinitarpeeseen voidaan vaikuttaa myös tarkentamalla ruokinta- ja ravintosuosituksia.

Lisää hernettä ja papua

Tiekartan mukaan tärkeintä on saada aikaan muutoksia viljelyssä ja rehukäytössä. Keinoiksi kotimaisen valkuaistuotannon lisäämiseen ehdotetaan viljojen ja nurmen satotasojen nostamista sekä härkäpavun ja herneen viljelyalojen lisäämistä.

Huoltovarmuuden näkökulmasta viljelyalan lisäys ei kuitenkaan saisi vähentää öljykasvien tai viljojen viljelyä. Ratkaisu voisi olla viljelykelpoisimpien kesanto- tai muiden viljelemättömien alojen ottaminen viljelyyn ja palkoviljojen maanparannusominaisuuksien hyödyntäminen.

Ruokakäyttöä kehitettävä

Asiantuntijat näkevät rypsin ja enenevässä määrin myös rapsin merkittävinä kotimaisina proteiinilähteinä. Niiden viljelyn ylläpitoa ja laajentamista pidetään kuitenkin epävarmana EU:n neonikotinoidi-pohjaisten peittausaineiden käyttökiellon takia.

Levät, hyönteiset ja madot ovat varteenotettavia proteiinilähteitä, mutta niiden tuotannosta ja käytöstä tarvitaan enemmän tietoa.

Keskeisintä ruokakäytön kannalta on kotimaisten valkuaiskasvien saatavuuden parantaminen ja kuluttajatuotteiden kehittäminen. Tarvitaan toimijoita, jotka muokkaavat proteiiniraaka-aineita elintarviketeollisuudelle ja kuluttajille käytettävään muotoon.

Työryhmä ehdottaa jatkotoimiksi alkutuotannon ja elintarviketeollisuuden yhteistyön tiivistämistä.

Tiekartan toteutti VTT yhteistyössä Luonnonvarakeskus Luken kanssa Maa- ja metsätalousministeriön tilauksesta.

TERHI TORIKKA

ASF levisi uusille alueille Latviassa

Afrikkalainen sikarutto (ASF) on levinnyt Latviassa uudelle alueelle, kertoo PigProgress-sivusto.

Viisi tautiin kuollutta villisikaa löydettiin Limbazista Umurgan maakunnasta noin 80 kilometriä Riiasta pohjoiseen.

Latvian eläinlääkintäviranomaiset kehottavat alueen sikatilallisia valppauteen, jotta ASF ei leviäisi sikoihin. Eläinlääkäreiden mukaan tartuntariski on erittäin suuri.

Afrikkalaista sikaruttoa on nyt todettu 72 villisiassa kymmenellä eri alueella. Viime syyskuussa tautia löydettiin myös kesysioista, ja yli 500 sikaa lopetettiin tartunnan rajaamiseksi.

ASF:ää aiheuttava virus on erittäin kestävä ja tarttuva, mutta se ei tartu ihmisiin.

MAIJA ALA-SIURUA

Urakointikyselyyn ehtii vielä vastata

Koneurakoinnin hintakyselyyn odotetaan lisää vastauksia, jotta hintatilastosta saadaan mahdollisimman laaja ja luotettava, kerrotaan TTS Työtehoseurasta.

Kysely on verkossa TTS:n kotisivuilla, ja siihen voi vastata maaliskuun loppuun asti. Vastauksia voi antaa, vaikka posti ei olisikaan tuonut kyselylomaketta.

TTS seuraa maatilojen tekemän koneurakoinnin toteutuneita taksoja joka toinen vuosi tehtävällä kyselyllä.

Viime tiistaihin mennessä runsas 460 vastaajaa oli ilmoittanut taksojaan viime vuodelta.

Kaikki vastanneet saavat kyselyn tuloksista julkaistavan TTS:n tiedotteen Konekustannukset ja tilastolliset urakointihinnat. Kysely on osoitteessa *www.tts.fi/urakointi*.

MAIJA ALA-SIURUA